

2026-09-28

Minnesanteckningar från möte med Samrådsgruppen för Biosfärområde Kristianstads Vattenrike den 28 september 2026 vid Lärplats Mjöån och Lärplats Äpetrevet.

Närvarande:

Fredrik Angsmo, Förtroendevald
Charlotte Nygren-Bonnier, Kommunledningskontoret
Louise Andersson, Kommunledningskontoret
Rebecka Bergh, Hållbarhetsenheten, Kommunledningskontoret
Carina Wettemark, Enheten för Biosfär och naturum, Kommunledningskontoret
Åsa Pearce, Enheten för Biosfär och naturum, Kommunledningskontoret
Pyret Ovesson, Enheten för Biosfär och naturum, Kommunledningskontoret
Anna Borgström, Enheten för Biosfär och naturum, Kommunledningskontoret
Karin Magntorn, Enheten för Biosfär och naturum, Kommunledningskontoret
Sam Peterson, Enheten för Biosfär och naturum, Kommunledningskontoret
Kristian Nilsson, Enheten för Biosfär och naturum, Kommunledningskontoret
Anders Hallengren, Länsstyrelsen Skåne
Nils Waldemarsson, Nordöstra Skånes fågelklubb
Bengt Hellberg, Beckhovets fiskebodsörening
Patrik Jönsson, Christianstads Motorbåtsklubb
Flemming Lindskov, Naturskyddsföreningen i Kristianstad

1. Ordförande öppnar mötet

Mötet öppnades av mötesordförande Fredrik Angsmo.

2. Presentation av Lärplats Mjöån, Carina Wettemark, biosfärkoordinator, och Anna Borgström, projektledare akvatisk ekologi, biosfärkontoret

Carina Wettemark gav bakgrunden till lärplats Mjöån och projektet Supported by Nature som lärplatsen är en del av. Mjöån är en å med mycket höga naturvärden. Inom Interregprojektet Supported by Nature har vi anlagt Lärplats Mjöån. Målet är att öka kunskapen om naturbaserade lösningar. Anna Borgström visade och berättade om de åtgärder som gjorts på platsen. Tillsammans med elever från Önnestadsgymnasiet har stockar lagts ut i ån och bottensubstratet rörts om med den så kallade hartjokimetoden. Allt för att förbättra lekmiljön för öringar och öka den biologiska mångfalden i ån.

Transport till Lärplats Äpetrevet.

3. Presentation av Lärplats Äpetrevet, Carina Wettemark

Carina Wettemark gav bakgrunden till lärplats Äpetrevet och projektet Supported by Nature som lärplatsen är en del av. Hon berättade också om revets två syften; att öka den biologiska mångfalden och minska effekten av havserosionen. Det nya revet ska ge nya livsmiljöer för blåstång och fiskar samt minska erosionen längs kusten. Revet är 40 meter långt och ligger parallellt med kusten cirka 60 meter ut från stranden. Det är uppbyggt av stenar i olika storlekar. En del har en gång fiskats upp från havet för att bygga militära värn. Nu har de förts tillbaka till botten och bidrar med nya livsmiljöer.

4. Rapport från EuroMAB, Carina Wettemark och Åsa Pearce, informationsansvarig, biosfärkontoret

EuroMAB är en konferens som arrangeras vartannat år för aktörer från 308 UNESCO-biosfärområden i 53 länder i Europa och Nordamerika. Evenemanget ger deltagarna möjlighet att träffas och diskutera gemensamma strategier för att hantera samspelet mellan människa och natur och utveckla innovativa lösningar som främjar en hållbar utveckling.

Temat för EuroMAB 2026 i Mount Arrowsmith Biosphere Region i Kanada var Interwoven futures - Sammanvävda framtider. I fyra dagar deltog 180 personer i workshops, föreläsningar, exkursioner och samtal om biologisk mångfald, klimat, hållbar samhällsutveckling och samverkan. En viktig del var mötena och nätverkandet med kollegor, forskare och andra engagerade. I år bidrog Åsa Pearce, Kristianstads Vattenrike och Hanna Karvinen, Skärgårdshavets biosfärområde i Finland, med erfarenheter från projektet Biosphere for Baltic – Future Generations, som syftar till att engagera unga vuxna i arbetet för Östersjöns framtid.

5. Presentation av ny kollega, Kristian Nilsson, åtgärdssamordnare Helgeåns Vattenråd

Kristian Nilsson presenterade sig och uppdraget att vara åtgärdssamordnare för Helgeåns vattenråd och företräda dess medlemmar. Det innebär att han kommer att arbeta brett med att få till våtmarksåtgärder för att minska näringsläckage och förbättra vattenkvaliteten i Helgeåns avrinningsområde. Allt för att i det långa loppet förbättra vattenkvaliteten i havet.

6. Kystklar - nytt projekt och järnkonferens, Anna Borgström

Anna Borgström berättade om Interreg ÖKS-projektet Kystklar, ett svensk-danskt samarbetsprojekt som ska utveckla klimatanpassningen i kustkommuner genom att använda naturbaserade lösningar som utgångspunkt. Projektet samlar tio svenska och danska kustkommuner, fyra lärosäten samt RISE och Gate 21. Kristianstads Vattenrike är en av de svenska projektparterna och platsen för uppstartsmötet.

Anna informerade också om den järnkonferens som hon och kollegorna på biosfärkontoret anordnar den 19 oktober på naturum Vattenriket för att sprida kunskap kring hur man kan minska läckaget av järn och aluminium från invallade åkrar. Det blir även ett studiebesök till våtmarksanläggningen vid Fredriksdalsviken.

7. Infopunkter:

Länsstyrelsen, Anders Hallengren, reservatsförvaltare, Länsstyrelsen Skåne

Anders Hallengren berättade att Länsstyrelsen går in i slutfasen av LifeRestoRed. Man har fått en liten förlängning och har 2027 på sig att slutföra alla åtgärder. Inom Kristianstads Vattenrike jobbar Länsstyrelsen inom Natura 2000-områdena Björkhäll, Gamlegården och Åsumallet. Under 2027 fortsätter även Våtmarkssatsningen med att bland annat restaurera strandängar vid Fredriksdalsviken och Vramsåns mynning. Under 2027 kommer även stort fokus att läggas på den nya restaureringsförordningen. Länsstyrelsen genomgår just nu en större omorganisation för att möta förändringar i uppdrag och länsstyrelsegemensamma förmågehöjningar och för att uppnå en ekonomi i balans.

Naturskyddsföreningen: Flemming Lindskov berättade att Naturskyddsföreningen har fått pengar från Postkodlotteriet för att kunna göra provtagningar, främst av PFAS men även andra miljögifter, i 500 sjöar och vattendrag i hela Sverige. Föreningen vill engagera lokalsamhället i arbetet med att ta dessa prover för att kunna sätta press på åtgärder mot föroreningar i våra vatten. Kristianstad-Bromölla föreningen har anmält intresse att vara med i denna undersökning, men har också blivit

uttagen att vara med i en pilotundersökning redan nu i höst. Det kan bli aktuellt att ta prover i Hammarsjön eller Ivösjön.

Christianstads motorbåtsklubb: Patrik Jönsson informerade om genomförda och kommande gäddfisketävlingar. Den 10 oktober arrangeras en öppen tävling med målet att fånga den längsta gäddan. Under november planeras ytterligare två lagtävlingar: I den första tävlingen räknas sammanlagda längd av fem fångade gäddor, där laget med störst total längd vinner. I den andra tävlingen baseras resultatet på den sammanlagda längden av tre gäddor per lag. Samtliga gäddor mäts och fotograferas innan de återutsätts levande i vattnet.

Naturum Vattenriket: Karin Magntorn, naturumföreståndare, informerade om sommaren på naturum

- Naturum hade en rekordsommar med över 50 000 besökare. I juli kom 23 000 besökare, vilket är det högsta månadsresultat sedan naturum öppnades. Det hänger ihop med Jamboreen och en av dagarna kom över 1300 personer in på naturum. Vi har fått mycket feedback från besökarna som vittnar om långa besök, fint mottagande och att man uppskattar inte bara naturum utan besöksplatser och leder.
- Sommaren avslutades och hösten inleddes med Trekungaslaget vid Helge å som vi uppmärksammade tillsammans med Regionmuseet. Det var 1000 år sedan en våldsam maktkamp mellan tre kungar stod i Vattenriket, någonstans mellan åmynningen i Åhus och där staden Kristianstad ligger. Vi uppmärksammade detta i en heldag vid Ekenabben och två fullbokade båtturer i vikingarnas kölvatten.
- Framöver i höstens program ser vi fram emot en utställning av konstnärerna Niklas och Jessica Fännick som arbetar med konst - oftast i metall, och oftast det vi andra kallar skrot - inspirerat av djur och natur. Utträkningshotade arter kommer att finnas på naturum mellan 18 oktober och 22 november.
- Naturum håller också på att uppdatera utställningen. En ny historisk utställning är redan på plats. Senare i höst följs den upp av en ny film till Opteryx som ska visa Kristianstads vattenrika historia.
- Samtidigt har vi upphandlat ännu en ny del av utställningen som handlar om det artrika Vattenriket bland annat. Den kommer på plats lagom till att fira World Wetlands Day eller Ramsardagen den 2 februari 2027.

Biosfär 2026, Åsa Pearce berättade att årets Biosfärkonferens hålls på naturum måndagen den 16 november. Konferensen är ett samarbete med Högskolan Kristianstad och syftar till att sprida nya rön framtagna om, med och i Biosfärområde Kristianstads Vattenrike till intresserad allmänhet, tjänstemän och föreningar. På programmet till årets konferens står bland annat föredrag om gäss, säv, strandängar, vattenbufflar, myggor och tång. Årets konferens är fullsatt.

9. Nästa möte

Nästa möte hålls måndag 15/3 2027 på naturum Vattenriket. Under resten av året följer två möten i fält: 7/6, 20/9

Vid pennan, Åsa Pearce, informationsansvarig, Biosfärkontoret

Sändlista:

Fredrik Angsmo, Förtroendevald
Maria Hofvendahl Svensson, Förtroendevald
Ullrika Tollgren, Förtroendevald

Jimmy Källström, Tekniska förvaltningen
 Richard Wilhelmsson, Tekniska förvaltningen
 Charlotte Nygren-Bonnier, Kommunledningskontoret
 Oscar Nilsson, Kommunledningskontoret
 Louise Andersson, Samhällsutveckling, Kommunledningskontoret
 Joel Hallgren, Mark- och exploateringsenheten, Kommunledningskontoret
 Daniela Fernandez, Näringslivs- och kommunikationsenheten, Kommunledningskontoret
 Linnea Skoogh, Hållbarhetsenheten, Kommunledningskontoret
 Eva Berglund, Näringslivs- och kommunikationsenheten, Kommunledningskontoret
 Peter Osgyani, Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen
 Ulrika Hedlund, Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen
 Reia Sofiadotter, Kultur- och fritidsförvaltningen
 Carina Jönsson Lindholm, Kultur- och fritidsförvaltningen
 Lina Hjertkvist, avdelningschef fritidsavdelningen, Kultur och fritid
 Therese Granekull, Barn- och utbildningsförvaltningen
 Carina Wettemark, Enheten för Biosfär och naturum, Kommunledningskontoret
 Kristian Nilsson, Enheten för Biosfär och naturum, Kommunledningskontoret
 Åsa Pearce, Enheten för Biosfär och naturum, Kommunledningskontoret
 Per Torstensson, Enheten för Biosfär och naturum, Kommunledningskontoret
 Anna Borgström, Enheten för Biosfär och naturum, Kommunledningskontoret
 Dan Gerell, Enheten för Biosfär och naturum, Kommunledningskontoret
 Pyret Ovesson, Enheten för Biosfär och naturum, Kommunledningskontoret
 Håkan Östberg, Enheten för Biosfär och naturum, Kommunledningskontoret
 Karin Magntorn, Enheten för Biosfär och naturum, Kommunledningskontoret
 Ebba Trolle, Enheten för Biosfär och naturum, Kommunledningskontoret
 Josefin Svensson, Enheten för Biosfär och naturum, Kommunledningskontoret
 Sam Peterson, Enheten för Biosfär och naturum, Kommunledningskontoret
 Sussie Söderlundh, Enheten för Biosfär och naturum, Kommunledningskontoret
 Erik Kohlström, Enheten för Biosfär och naturum, Kommunledningskontoret
 Tommy Åkerlund, Enheten för Biosfär och naturum, Kommunledningskontoret
 Brita Torstensdotter Larsson, Enheten för Biosfär och naturum, Kommunledningskontoret
 Abigail Sykes, Enheten för Biosfär och naturum, Kommunledningskontoret
 Ingela Lundqvist, Naturvårdsenheten Länsstyrelsen Skåne
 Cecilia Backe, Naturskyddsenheten Länsstyrelsen Skåne
 Anders Hallengren, Naturvårdsenheten Länsstyrelsen Skåne
 Maria Sandell, Naturvårdsenheten Länsstyrelsen Skåne
 Anna Ejserholm, Länsstyrelsen Skåne
 Therese Ludwig, Skogsstyrelsen
 Karl Magnus Adielsson, Region Skåne
 Roger Zetterqvist, Vattenrikets vänner
 Krister Asplund, Ålakademin
 Claes Bergkvist, Ålakademin
 Ingemar Jönsson, Höskolan Kristianstad
 Thomas Beery, Höskolan Kristianstad
 Pål Nilsson, LRF Kristianstad kommun
 Staffan Gertzell, LRF Kristianstads kommun
 Flemming Lindskov, Naturskyddsföreningen i Kristianstad
 Nils Waldemarsson, Nordöstra Skånes Fågelklubb
 Fredrik Svensson, Nedre Helgeåns Fiskevårdsområde
 David Johansson, Kristianstad Bromölla Jaktvårdsrets 5
 Roger Jönsson, Kristianstad Bromölla Jaktvårdsrets
 Patrik Jönsson, Christianstads Motorbåtsklubb
 Erik Baekstedt, Nedre Helgeåns Regleringsföretag
 Bengt Hellberg, Beckhovets fiskebodsörening
 Olle Andersson, Kristianstads biodlares drottningklubb